בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', כ"א במנחם אב תשס"ב (30 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"ידיעות אחרונות" הנותנות 'תמונת מצב' של היישוב בארץ-ישראל לפני כ 80 שנה...

בחודש אב בשנת תרע"ט (אוגוסט 1919, פחות משנה לאחר "המלחמה הגדולה"), **התכנס מושב הוועד-הפועל הציוני הגדול בלונדון**. בישיבה השתתפו גם נציגי ההסתדרות הציונית באמריקה.
הוקמה וועדה לעיבוד נוסח **התקנות בשאלת הקרקע**, כשהכוונה היתה לנסח מסמך שישמש בסיס למשא-ומתן עם ממשלת בריטניה וועידת השלום בעניין המדיניות הקרקעית. התקנות שעובדו במהלך הכינוס ע"י הוועדה נתקבלו פה אחד: הקרקע בארץ-ישראל תעבור "במידת האפשר ובהקדם האפשרי לידי יהודים, עד כמה שאפשר בהתחשב בזכויותיהם וברגשותיהם של הערבים ובמניעת מחירים מופרזים"; "את הקרקע יש לקנות באמצעות סוכנות ציונית מרכזית דוגמת הקק"ל, **על-מנת שתהפך לקניין העם היהודי לצמיתות**"; לשם השגת מטרה זו יש לחתום על חוזה עם ממשלת המנדאט על מכירת הקרקע שברשותה. [כרונולוגיה]

~~~

בתאריך של יום ששי שעבר (וגם באותו יום בשבוע), **י"ז במנחם אב**, החלו **פרעות תרפ"ט**. מסתבר שההתקפות הערביות נגד היהודים לא התרכזו רק בירושלים ובחברון, אלא התפשטו הרבה מעבר לערים יהודיות אלה. ביום אחד, בתאריך של אתמול, **כ' במנחם אב**, נרשמו הפיגועים הללו:

- התקפה ערבית על **באר-טוביה**. אחרי שרצחו 2 וניסו לרצוח עוד, הערבים הציתו את המושבה, ולמחרת עזבו תושביה את הנקודה;
- נסיונות התקפה ערבית על **הדר-הכרמל** נהדפו ע"י כוחות ההגנה בעיר. נמשכו 3 ימים מהומות הדמים בעיר. מספר ההרוגים – 6, מספר הפצועים הגיע לכמה עשרות(!).
- התקפה ערבית על **חולדה** נתקלה בהתנגדות עזה מצד מגיני המקום, ואלה נאלצו לבסוף לפַנות את הנקודה ולעבור לתל-אביב. הערבים החריבו והרסו את היישוב.
- בהתנפלות ערבים על יהודים ב**בית-שאן** נפצעו קשה 2 יהודים.
- נערכה התקפה ערבית על **משמר-העמק**. ביום המחרת עזבו חברי היישוב, בפקודת הממשלה (המנדאטורית), את המקום ועברו לעפולה. [כרונולוגיה]

~~~

היום, **כ"א במנחם אב**, שנתיים לאחר מכן (תרצ"א-1931), **נפגשה משלחת נציגי היישוב עם הנציב העליון**, ג'ון צ'נסלור, ודרשה ממנו להפסיק את ההסתה הערבית הפרועה סביב חימושן של המושבות היהודיות. הנציב הבטיח לפעול למניעת ההסתה וכי הצבא והמשטרה יפעלו בכל מקרה של נסיון להפר את הסדר. למחרת, ב-כ"ב במנחם אב, בפגישות נפרדות עם עורכי העיתונים היהודים והערבים בארץ, הודיע המזכיר הראשי של הממשלה על האיסור לפרסם מאמרים או כל ידיעות הסתה אחרות בעניין חימוש המושבות היהודית וכי עורכי העתונים שלא יישמעו לצו זה ייענשו.
לאחר הפגישה, פרסמה הממשלה גילוי-דעת רשמי על הנושא, שבו נאמר כי הנוהג למסור ארגזי נשק חתומים למושבות בתוקף מזה 10 שנים, וכי הפעולה נאמנה על הממשלה. כך דחתה הממשלה את הטענה הערבית שיש לספק ארגזים דומים גם להם(!). היא התרתה בעיתונות הערבית לחדול מההסתה בעניין, ואיימה בנקיטת צעדים נגדם. [כרונולוגיה]

"...ועת צרה היא ליעקב וממנה יוושע." [ירמיה ל' 7]

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל